

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

Nazwa modułu: Humanistyczno-społeczny		ECTS: 7
Wydział: Wydział Wychowania Fizycznego		Kierunek: Wychowanie fizyczne
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Katedra Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej		Rok I Semestr 1
Forma studiów/ rodzaj studiów: Stacjonarne studia II stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki	Status modułu: obowiązkowy
Język modułu: polski	Forma zajęć: ćwiczenia wykład / ćwiczenia	Wymiar zajęć : 91 godzin
Koordynator modułu	Dr Joanna Ogrodnik	Sposób realizacji:
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii i podstaw dydaktyki	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Cele modułu	Celem jest przygotowanie studenta w wiedzę i umiejętności niezbędne w pracy nauczyciela wychowania fizycznego na różnych etapach edukacji, w tym zapoznanie z psychospołecznymi uwarunkowaniami procesu kształcenia i wychowania oraz ukształtowanie kompetencji niezbędnych w realizacji nauczyciela i wychowawcy.	

Lp.	Modułowe efekty kształcenia Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
W zakresie wiedzy		
W01	Charakteryzuje wpływ aktywności fizycznej na rozwój psychiczny dzieci i młodzieży oraz techniki i strategie psychologiczne wykorzystywane w aktywności fizycznej.	K_W04
W02	Student charakteryzuje rozwój umysłowy, osobowościowy oraz społeczny ucznia na poszczególnych etapach jego rozwoju oraz identyfikuje różnice jakie mogą wystąpić w rozwoju ucznia w danym wieku.	K_W04
W03	Identyfikuje zaburzenia psychiczne najczęściej spotykane wśród dzieci i młodzieży	K_W04
W04	Wymienia i opisuje fundamentalne problemy związane z wychowaniem i edukacją w kontekście filozofii i socjologii	K_W07
W05	Charakteryzuje problemy edukacyjne, wychowawcze i społeczne we współczesnym społeczeństwie w oparciu o wybrane teorie filozoficzne i socjologiczne	K_W11
W06	Wymienia pozytywne i negatywne skutki wychowawcze związane z uprawianiem sportu szkolnego	K_W07
W07	Rozpoznaje zachowania nauczyciela pozwalające wydobywać „momenty wychowujące” sportu	K_W09
W08	Identyfikuje osobiste i środowiskowe uwarunkowania aktywności fizycznej i sposoby ich kształtowania na zajęciach ruchowych	K_W10
W09	Rozpoznaje prawidłowości rozwojowe w kształtowaniu się postaw wobec rywalizacji oraz konsekwencje wychowawcze jej wdrażania na zajęciach ruchowych	K_W13
W10	Opisuje efekt oczekiwań w pracy nauczyciela wf i jego skutki	K_W09

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi poprzez swoją postawę i właściwą komunikację wesprzeć ucznia w procesie działania w aktywności fizycznej.	K_U11
U02	Potrafi rozpoznać różnice w rozwoju umysłowym, emocjonalnym oraz społecznym wśród uczniów w tym samym przedziale wiekowym oraz zidentyfikować u ucznia ogólne objawy omawianych zaburzeń psychicznych	K_U10
U03	Potrafi dostosować planowanie i organizację lekcji do wybranego etapu rozwojowego ucznia	K_U07
U04	Potrafi wykorzystać działania prowadzone w czasie lekcji wychowania fizycznego w celu poprawy rozwoju ucznia w aspektach emocjonalnym, intelektualnym i społecznym.	K_U07
U05	Potrafi wykorzystać poznaną wiedzę z zakresu motywacji i mobilizacji w działaniu oraz zastosować techniki wyobrażeniowe w aktywności fizycznej	K_U07
U06	Wyjaśnia wpływ myśli filozoficznej na teorię i praktykę pedagogiczną	K_U15
U07	Przygotowuje kodeksy fair play na zajęciach ruchowych	K_U06
U08	Projektuje szkolne programy promocji aktywności fizycznej	K_U06 K_U09
U09	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę aby prawidłowo obcować z innymi ludźmi	K_U10 K_U11
U10	Umie identyfikować i rozwiązywać problemy i konflikty pojawiające się w toku współżycia społecznego.	K_U10
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student wykazuje zrozumienie i szacunek dla różnic indywidualnych swoich uczniów oraz potrafi poprzez właściwą postawę i komunikację zaadaptować się do grupy, z którą pracuje.	K_K12 K_K13 K_K16
K02	Student potrafi dostosować postawę oraz komunikaty do danego przedziału rozwojowego dziecka	K_K06
K03	Postępuje zgodnie z kodeksem etycznym nauczyciela wf	K_K17
K04	Przejawia aktywną postawę w zakresie tworzenia/realizowania szkolnej polityki w zakresie promocji zdrowia i aktywności fizycznej	K_K03
K05	Krytycznie ocenia programy zajęć sportowych/rekreacyjnych/wychowania fizycznego w szkole pod kątem ich walorów wychowawczych	K_K04
K06	Potrafi rozpocząć i koordynować dyskusję poruszającą zagadnienia filozofii edukacji i socjologii kultury fizycznej	K_K14

Stosowane metody dydaktyczne

Wykład, opis, dyskusja, praca w grupach, wykonywanie zadań praktycznych, case study, gry dydaktyczne, mapy myśli, metaplan

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów

Wykonanie prac zaliczeniowych przewidzianych dla danego przedmiotu - projekt, mapa myśli, infografika oraz zaliczenie ćwiczeń praktycznych podczas zajęć.

Treści modułu kształcenia *		Godziny ST
1.	<p>PSYCHOLOGIA ROZWOJU DZIECKA SZKOLNEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp do Psychologii rozwojowej: rozwój, dojrzewanie, cechy rozwoju psychicznego, teorie rozwoju psychicznego. 2. Stadia rozwojowe: ogólne koncepcje ze szczególnym uwzględnieniem przedziału wiekowego 10-19 lat. 3. Teoria adaptacji rozwojowej J. Piaget 4. Rozwój umysłowy oraz osobowościowy dziecka w omawianych etapach: 10-13 lat, 14-15, 16-19. 5. Rozwój społeczny dziecka w omawianych etapach. 6. Różnice rozwojowe w tym samym przedziale wiekowym i ich wpływ na funkcjonowanie w sporcie. 7. Wykorzystanie omawianych okresów rozwojowych w działalności sportowej. 8. Wybrane zaburzenia psychiczne występujące u dzieci i młodzieży: Zespół nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD), zespół deficytu uwagi (ADD), zaburzenia lękowe i nerwice, zespół depresji młodzieńczej, anoreksja, bulimia, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym, zespół Aspergera. 9. Dziecko w dzisiejszych czasach, zmiany i wyzwania dla nauczycieli. 	13
2.	<p>PSYCHOLOGIA AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ aktywności fizycznej na rozwój psychiczny dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój emocjonalny, intelektualny oraz społeczny - Samoocena i poczucie własnej wartości - Cechy charakterologiczne i wolicjonalne 2. Motywacja w aspekcie działalności w obszarze kultury fizycznej. Motywowanie i mobilizowanie ucznia do wysiłku oraz podejmowania trudnych dla niego wyzwań. 3. Radzenie sobie z sukcesem i porażką a codzienne funkcjonowanie i podejmowanie kolejnych wyzwań. 4. Budowa poczucia własnej skuteczności i pozytywnych przekonań w działaniu. 5. Realizacja własnych aspiracji i ambicji poprzez sport. <p>Wykorzystanie technik wyobrażeniowych w działaniach nauczyciela.</p>	13

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

3.	<p>PEDAGOGIKA KULTURY FIZYCZNEJ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozytywne i negatywne skutki wychowawcze związane z uprawianiem sportu szkolnego 2. Pojęcie „momentów nauczających” sportu oraz możliwości ich kreowania przez nauczyciela z uczniami w różnym wieku 3. Teorie wyjaśniające kształtowanie postaw moralnych w sporcie (teoria społecznego uczenia się, teorie strukturalno-rozwojowe, teoria społeczno-psychologiczna) oraz wynikające z nich implikacje praktyczne 4. Fair play: geneza pojęcia i jego współczesne rozumienie 5. Przykłady programów promocji idei fair play w szkole 6. Pedagogiczne uwarunkowania promocji aktywności fizycznej (psycho-społeczne determinanty aktywności fizycznej i sposoby ich kształtowania na zajęciach ruchowych) 7. Konstruowanie programów promocji aktywności fizycznej w szkole 8. Rywalizacja i współpraca na zajęciach ruchowych: konsekwencje wychowawcze różnych form pracy uczniów 9. Oczekiwania nauczyciela a wyniki uczniów 	13
4.	<p>FILOZOFIA EDUKACJI NAUCZYCIELA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Filozofia jako początki nauki – czyli dlaczego warto pytać i wątpić – co mają wspólnego presokratycy i Kartezjusz. 2. Systemy filozoficzne starożytnej Grecji – idealizm koncepcji Platona (wychowanie, pedagogika i funkcjonowanie Państwa) vs. Realizm Arystotelesa i jego koncepcji istoty społecznej. 3. Koncepcja człowieka wg T. Hobbes’a, jako istoty, która nie jest z natury istotą społeczną. 4. Kultura vs. natura oraz koncepcja wychowania i umowy społecznej wg J.J. Rousseau. 5. Problemy zbiorowości w filozofii Le Bon’a i Ortegi (religia, polityka, wychowanie). 6. Kształcenie obywatela w filozofii J. Locke’a. 7. Praktyczna filozofia Kanta – pedagogika i etyka. 8. Władza poprzez ciało – koncepcja karania i dyscyplinowania w filozofii Foucault. 9. Banalność zła – koncepcja Arendt, Zimbardo, Milgrama. 10. Człowiek i systemy wartości – aksjologia filozoficzna 11. Etyczne problemy wspólnoty (religia, wolność, odpowiedzialność). 12. Praktyczne zagadnienia filozofii – logika i retoryka (błędy logiczne, antynomie, paradoksy). 	13
5.	<p>SOCJOLOGIA OGÓLNA I KULTURY FIZYCZNEJ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia jako dyscyplina naukowa. 2. Osobowość społeczna i procesy jej kształtowania. 3. Podstawy życia społecznego. Więź społeczna. 4. Kultura i jej podstawowe funkcje. 5. Zbiorowości społeczne. 6. Przywództwo i władza. 7. Adaptacja i konflikt społeczny. 8. Wykluczenie społeczne i inkluzja. 9. Wybrane metody i techniki badań społecznych. 	39

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

<p>10. Kultura masowa i kultura fizyczna. 11. Ciało jako fakt społeczno-kulturowy. 12. Socjalizacja do kultury fizycznej. 13. Kontrola społeczna w kulturze fizycznej. 14. Moralność a kultura fizyczna. 15. Kultura fizyczna w rodzinie. 16. Kariera sportowa i jej społeczne uwarunkowania. 17. Zaufanie i prestiż zawodu nauczyciela.</p>	
--	--

Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest wykazanie się znajomością wszystkich zagadnień teoretycznych i umiejętność ich praktycznej interpretacji oraz zaliczenie prac/projektów wskazanych w poszczególnych przedmiotach modułu.

Ocena bardzo dobra: student posiada pogłębioną wiedzę wymienioną w efektach kształcenia, posiada umiejętność wykonywania prac metodycznych charakteryzujących się trafnością doboru treści szczegółowych oraz wykazał się dużym zaangażowaniem na zajęciach.

Ocena dobra: student opanował wszystkie zagadnienia teoretyczne, jednak ma pewne trudności z ich praktyczną interpretacją, wykonał prawidłowo prace metodyczne oraz uczęszczał na ćwiczenia wykazując w nich średnie zaangażowanie.

Ocena dostateczna: student opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym, jednak posiada luki w ich pogłębionej i praktycznej interpretacji, w zajęciach wykazał się małym zaangażowaniem.

Nakład pracy studenta - bilans punktów ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
Udział w ćwiczeniach	39	
Udział w wykładach	52	
Samodzielna praca studenta:	91	
Studiowanie literatury	25	
Przygotowanie do zajęć	20	
Wykonanie pracy, projektu, prezentacji	25	
Przygotowanie do zaliczeń/egzaminów/sprawdzianów	21	
Łączny nakład pracy studenta wynosi 182 godziny, co odpowiada 7 punktom ECTS		

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu

PSYCHOLOGIA ROZWOJU DZIECKA SZKOLNEGO

Literatura podstawowa:

1. Schaffer D., Kipp K. (2015), Psychologia rozwoju. Harmonia 2015
2. Fontana D. (1998) Psychologia dla nauczycieli, Zys i S-ka 1998
3. Brzezińska A. (2015) Psychologia rozwoju człowieka GWP 2015
4. Wybrane artykuły z czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym o tematyce realizowanej w ramach przedmiotu.

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

PSYCHOLOGIA AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ

Literatura podstawowa:

1. Gracj J., Sankowski T. (2000) Psychologia sportu. Poznań, AWF
2. Łuszczynska A. (2011) Psychologia sportu i aktywności fizycznej PWN 2011
3. Guskowska M. (2018) Aktywność fizyczna i psychika AM 2018
4. Krawczyński M., Nowicki D. (2004) Psychologia sportu w treningu dzieci i młodzieży COS 2004
5. Wybrane artykuły z czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym o tematyce realizowanej w ramach przedmiotu.

PEDAGOGIKA KULTURY FIZYCZNEJ

Literatura podstawowa:

1. Żukowska Z., Żukowski R. (red.), Fair play w sporcie i olimpiźmie. Szansa czy utopia Warszawa 2010.
2. Nowocien J., Sport i olimpizm w systemie dydaktyczno-wychowawczym współczesnej szkoły. Warszawa 2001.
3. Sas-Nowosielski K. Wychowanie do aktywności fizycznej. Katowice 2003.
4. Dziubiński Z. (red.), Edukacja poprzez sport. Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Sas-Nowosielski K., Wychowanie poprzez sport – między nadziejami a zwątpieniem. Sport Wyczynowy, 5-6, 7-8 oraz 9-10, 65-75
2. Przyłuska-Fischer A., Misiuna B., Etyczne aspekty sportu. Warszawa 1993.

FILOZOFIA EDUKACJI NAUCZYCIELA

Literatura podstawowa:

1. Tatarkiewicz W., Historia Filozofii, PWN, Warszawa 2003
2. Gadacz T., Historia filozofii XX wieku. Nurty. Tom 2, Znak, Kraków 2009
3. Markiewicz B., Od Nietzschego do filozofii współczesnej, WSiP, Warszawa 1999
4. Katarzyna Kałuża, Agnieszka Pelc [red.], Antologia tekstów filozoficznych dla maturzystów, olimpijczyków, studentów i nauczycieli filozofii, Cz. 1, eSPe, Kraków, 2002
5. Radomski G., Antologia tekstów filozoficznych, Siedmioróg, Wrocław, 1997

Literatura uzupełniająca:

1. Platon, Państwo, Helion-Onepress, Warszawa 2018
2. Arystoteles, Retoryka, PWN, Warszawa 2004
3. Hobbes T., Lewiatan, Aletheia, Warszawa 2005
4. Kant I., O pedagogice, Biblioteka Narodowa, Łódź 1999.
5. Kant I., Ugruntowanie metafizyki moralności, Zielona Sowa, Kraków 2005
6. Locke J., Myśli o wychowaniu, Żak, Warszawa 2002

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

7. Locke J., O rozumie ludzkim, Warszawa 1921
8. Rousseau J.J., Emil czyli O wychowaniu, PAN, Wrocław 1955
9. Rousseau J.J., O umowie społecznej, DeAgostini, Warszawa 2002
10. Le Bon G., Psychologia tłumu, Antyk, Kęty 2004
11. Ortega y Gasset J., Bunt mas, Muza, Warszawa 2006
12. Foucault M., Nadzorować i karać: narodziny więzienia, Aletheia, Warszawa 2009
13. Foucault M., Historia seksualności, Słowo/obraz Terytoria, Gdańsk 2010
14. Arendt H., Korzenie totalitaryzmu, Świat książki, Warszawa 2014

SOCJOLOGIA OGÓLNA I KULTURY FIZYCZNEJ

Podstawowa:

1. Dziubiński Z., Krawczyk Z., (red.), *Socjologia kultury fizycznej*, AWF, Warszawa 2011.
2. Polakowska-Kujawa J., (red.), *Socjologia Ogólna. Wybrane problemy*. SGH, Warszawa 1999.
3. Szacka B., *Wprowadzenie do socjologii*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2003.
4. Szczepański J., *Elementarne pojęcia socjologii*, PWN, Warszawa 1970.
5. Walczak-Duraj D., *Socjologia dla ekonomistów*, PWE, Warszawa 2010.

Uzupełniająca:

1. Doktor K., *Zarys socjologii zarządzania sportem*, PKMS, Warszawa 2005.
2. Domański H., *Prestiż*, Wrocław 1999.
3. Dziubiński Z., Jankowski K.W., (red.), *Kultura fizyczna a socjalizacja*, AWF, SOS RP Warszawa 2012.
4. Dziubiński Z., Lenartowicz M., (red.), *Kultura fizyczna a prestiż społeczny*, AWF, SOS RP Warszawa 2018.
5. Jacher W., *Więź społeczna w teorii i praktyce*, UŚ, Katowice 1987.
6. Robbins S.P., *Zachowania w organizacji*, PWE, Warszawa 1998.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

Nie dotyczy

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

Forma oceny efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Forma oceny			Dyskusja/odpowiedź ustna/ćwiczenia praktyczne
	Mapa myśli, infografika	Projekt/praca pisemna	Obserwacja	
W-1		X		X
W-2		X		
W-3		X		
W-4		X		X
W-5		x		X
W-6	X			X
W-7	X			
W-8	X			X
W-9				X
W-10	x			
U-1			x	
U-2				x
U-3		x		
U-4				
U-5				
U-6		X		X
U-7		X		
U-8		X		
U-9			X	
U-10				X
K-1			X	X
K- 2			X	X
K- 3			X	X
K- 4			X	X
k-5			x	X
k-6			x	x

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

Macierz efektów kształcenia dla modułu

Efekty kształcenia	Przedmioty				
	Psychologia rozwoju dziecka	Psychologia aktywności fizycznej	Pedagogika kultury fizycznej	Filozofia edukacji nauczyciela	Socjologia ogólna i kultury fizycznej
W-1		X			
W-2	X				
W-3	X				
W-4				X	X
W-5				X	X
W-6			X		X
W-7			X		
W-8			X		X
W-9			x		X
W-10			X		
U-1		X			X

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

U-2	X				
U-3	X				
U-4	X				
U-5		X			
U-6				X	
U-7			X		
U-8			x		
U-9					X
U-10					X
K-1		X			X
K- 2	x		X		
K- 3			X		
K- 4			X		
K-5			X		
K-6				X	X

* Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w ramach szkolnictwa wyższego- poziomy 6/ poziomy 7